

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33611
Nom	Observació i innovació sobre la pràctica en l'aula d'educació infantil
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	Facultat de Magisteri	2	Primer quadrimestre
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	Facultat de Magisteri	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	8 - Observación e innovación sobre la práctica en el aula de educación infantil	Formació Bàsica
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	8 - OBSERVACIÓN E INNOVACIÓN SOBRE LA PRÁCTICA EN EL AULA DE EDUCACIÓN INFANTIL	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
TIJERAS IBORRA, AMPARO	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

Amb el títol d'Observació i innovació sobre la pràctica en l'aula d'Educació Infantil es proposa una matèria pròpia del títol de Mestre d'Educació Infantil que té un caràcter quadrimestral (6 crèdits) i que s'impartix al llarg del segon curs. Es tracta d'una de les matèries inclosa en el mòdul de formació bàsica del títol. L'objectiu bàsic de l'assignatura és el d'introduir a les i els estudiants del títol de Grau de Mestre en Educació Infantil en els processos d'observació, avaluació i investigació en l'àmbit de l'Escola Infantil i els processos d'ensenyança i aprenentatge en el període d'escolarització de zero a sis anys. Així mateix, es pretén que eixa introducció en els processos d'observació, avaluació i investigació tinga un caràcter tant individual com col·lectiu, ja siga en l'aula, en hora de classe, o fora d'ella. El supòsit que dóna fonament a l'existència d'esta assignatura en el pla d'estudis és la consideració del mestre o mestra com un educador

el procés de desenvolupament professional del qual es fonamenta en la competència de pensar i reflexionar sobre la pròpia pràctica des d'una perspectiva d'investigació-acció. La dita competència, d'altra banda, ha d'estar fonamentada en un coneixement i domini de les bases i diferents perspectives entorn de la investigació didàctica, així com del 'estado del campo' quant a la investigació en l'àmbit de l'Escola Infantil. D'altra banda, l'observació en l'aula, els instruments i procediments per a l'arregla, sistematització i interpretació de la informació que es genera en la pràctica quotidiana, són els elements que configuren la base de l'avaluació en educació infantil, avaluació que, en la seua naturalesa és contínua, global, sistemàtica i qualitativa. En eixe sentit, el coneixement i domini d'eixos instruments i els supòsits epistemològic que els donen cobertura forma part de l'assignatura.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es partix de la base que els estudiants han cursat primer curs i, per tant, disposen de les competències i coneixements bàsics implícits en la superació d'eixe primer curs, però, en el cas que ens ocupa, molt especialment les assignatures següents:

- A) Infància, salut i alimentació.
- B) Psicologia del desenvolupamentt.
- C) Didàctica General.
- D) Organització i Direcció de Centres."

COMPETÈNCIES

1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-

- Comprendre que la dinàmica diària en educació infantil és canviant en funció de cada estudiant, grup i situació i tenir capacitat per a ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Conèixer els factors que afecten la dimensió pedagògica i organitzativa des de la interacció amb els professionals d'un centre i saber promoure la participació en activitats col·lectives i el treball cooperatiu amb vista a la millora i la innovació del centre.
- Conèixer i valorar experiències innovadores en l'àmbit de l'educació infantil.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes i innovacions educatives.
- Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis pedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica i ètica.

- Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.
- Dominar les tècniques d'observació i registre.
- Abordar anàlisis de camp mitjançant metodologia observacional utilitzant tecnologies de la informació, documentació i audiovisuals.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que, s'espera, deriven, en major o menor intensitat, de les situacions i activitats d'ensenyança que a este efecte es dissenyaran atenent a les competències, el contingut, les característiques dels i les estudiants i el context són: La capacitat d'observar i identificar la realitat de la pràctica en l'aula com un espai de complexitat, allí on s'establixen unes relacions dinàmiques entre l'ensenyança preactiva i postactiva amb l'ensenyança interactiva, això partint del tipus de decisions que en eixos espais professionals es prenen, així com la racionalitat en què sustenten. El coneixement i l'habilitat de diferenciar els fonaments i conseqüències didacticopedagògiques d'una escola transmissiva i una escola constructiva en relació als recents plantejaments sociocrítics en la concepció d'infància (com a superació de l'enfocament en els estadis del desenvolupament) , així com en la concepció de desenvolupament professional docent.

Analitzar i conèixer el paper de la innovació i el canvi en l'àmbit de l'educació infantil en les seues dimensions polítiques, tècniques i pedagògiques. Capacitat d'anàlisi, de disseny, possibilitat d'experimentació i competències pròpies d'avaluació d'instruments d'observació i investigació sobre la pràctica docent i organitzativa en educació infantil.

Coneixement, comprensió, capacitat d'anàlisi, capacitat de síntesi i elaboració de juís fonamentats entorn dels fonaments de la investigació-acció i la seua identificació com a forma de desenrotllament professional i com a forma de desenvolupament organitzatiu en una escola infantil.

Per a això es prendrà com a element de partida el coneixement, comprensió i capacitat d'anàlisi i de síntesi dels diferents models de racionalitat (tècnica, interpretativa i crítica) a l'hora d'identificar i pensar els problemes de la pràctica de la docència en educació infantil.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INNOVACIÓ, REFORMA I CANVI EN ENSENYAMENT

Canviar per a què?... En quin sentit?

Innovacions de naturalesa tècnica, pràctica y crítica.

Què significa innovar en ensenyament?

L'Educació Infantil com a avantguarda de la innovació al sistema educatiu.

2. ÉS EL MESTRE UN INVESTIGADOR?

Què té a veure l'ensenyament amb la investigació?

El mestre com a investigador i la investigació-acció

Com generem coneixement sobre el nostre treball: el desenvolupament professional

3. OBSERVAR LES SITUACIONS D'ENSENYAMENT

Identificant situacions i problemes d'investigació

Dissenyant i aplicant instruments d'observació i recollida de dades

Comunicant coneixement

4. L'ESCOLA INFANTIL COM A ORGANITZACIÓ QUE APRÉN

Què podem aprendre els mestres observant com aprenen els xiquets?

El treball col·laboratiu com a necessitat professional

El creixement de l'escola prenent com a referència la professionalitat compartida.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teòricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els principis metodològics comuns a tots els grups i professors i professores de l'assignatura, més enllà del dret de cada un d'eixos professors i professores, com professionals autònoms, a desenvolupar un estil docent determinat són els següents:

Consideració de l'aprenentatge com un procés de construcció de significats per part dels i les estudiants, tant des d'un context de desenvolupament individual, com des del marc del treball col·lectiu i, en el millor dels casos, cooperatiu.

Assumpció de que la docència de l'assignatura consisteix en el disseny i exercici d'activitats i situacions a través de les quals els i les estudiants tinguen les majors possibilitats de construir el seu propi aprenentatge.

Respecte als drets dels i les estudiants establerts en els estatuts de la universitat. Compliment dels deures establerts en els estatuts de la universitat molt especialment en el que fa relació a la dedicació a la docència i atenció a l'alumnat.

Respecte i ajust als aspectes relatius a la docència previstos en el document de verificació del títol.

AVALUACIÓ

Des de l'assignatura s'assumix que l'avaluació és la determinació de la qualitat o mèrit de l'aprenentatge desenvolupat pels/per les estudiants. D'aquesta manera, independentment del deure de cada professor o professora de cada un dels grups de l'assignatura d'establir en la seua planificació del grup els criteris, instruments i moments en què s'arreglegaran -en eixe grup i amb eixe professor o professora evidències de l'aprenentatge dels i les estudiants; tal com s'establix en la memòria de verificació del títol en referència a l'avaluació de l'assignatura, els aspectes comuns a tots i totes els professors de l'assignatura entorn de l'avaluació són els següents:

Seran objecte d'avaluació les competències comunes a les matèries del títol, com les específiques de l'assignatura.

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, serà reflectisc de l'aprenentatge individual, entés no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que ha de veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels estudiants al trobar-se amb situacions noves que exigixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà arreglegada, principalment, per mitjà de: Seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant en l'aula com en tutories individuals i en grup.

Avaluació dels treballs encomanats, inclosos l'anàlisi i la valoració d'observacions sobre treballs elaborats per altres estudiants. Valoració de la participació individual i en grup, tant en l'aula com en les tasques que es realitzen fora d'ella.

Proves orals i escrites.

El procés d'avaluació dels estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual d'aprenentatges.

Avaluació en segona convocatòria: amb la finalitat de complir amb els criteris establerts per ANECA i per tal de garantir la possibilitat de superar l'assignatura a l'alumnat suspès/no presentat en primera convocatòria i que no ha pogut realitzar/liurar activitats d'avaluació contínua considerades no recuperables pel/per la docent, se'ls farà una prova final d'un percentatge, d'almenys, del 60% de la nota total de l'assignatura el mateix dia previst per a l'examen oficial.

La concreció del principis anteriors en forma de criteris, percentatges i pràctiques concretes d'avaluació hauran de ser inclosos en la programació del professor en el seu grup i en tot cas, ser coneguts pels estudiants abans de l'inici de les classes

REFERÈNCIES

Bàsiques

- DAHLBERG, G., MOSS, P. y PENCE, A. (2005): Más allá de la calidad en educación infantil. Barcelona. Graó.
- SHORES, E.F y GRACE, C. (2004): El portafolio paso a paso. Barcelona. Graó.
- STENHOUSE, L. (1987a). La investigación como base de la enseñanza. Madrid: Morata.
- SUGRAÑES, E. et al (2012): Observar para Interpretar. Barcelona: Graó.

Complementàries

- DE LA HERRAN, A. y PAREDES (Coord.) (2008): Didáctica general : la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria . Madrid : McGraw-Hill .
- IBÁÑEZ Sandín (2010): El proyecto de educación infantil y su práctica en el aula Ibáñez Sandín. Madrid : La Muralla.
- COMAS, A, LORENZO, N, PIQUÉ, B. (2011): Estratègies de pràctica reflexiva en la formació inicial de mestres d'educació infantil. Barcelona. Graó.
- ELLIOT, J. (1997). La investigación acción en educación. Madrid: Morata.
- FLICK, U (2004) : Introducción a la investigación cualitativa. Ediciones Morata y Fundación Paideia Galiza.
- Contemporary perspectives on early childhood education [Recurs electrònic] / edited by Nicola Yelland. Maidenhead ; New York : Open University Press, c2010
- Child perspectives and children's perspectives in theory and practice [Recurs electrònic] / by Dion Sommer, Ingrid Pramling Samuelsson, Karsten Hundeide Dordrecht ; London : Springer, c2010
- The construction of a new profession : a European perspective on professionalism in early childhood education and care / Jan Peeters ; [translated by Sandy Reijnhart], Amsterdam : SWP, 2008

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreglats a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

La docència es redistribuirà inicialment en blocs de 2 dies de classe a la setmana en setmanes alternes atenent al criteri establert des de Junta de Govern de buscar la màxima presencialitat i garantir la seguretat d'estudiantat i professorat. Per això, l'organització definitiva es determinarà en funció del context sanitari-acadèmic i la normativa institucional, poden donar lloc a variacions que no poden ser contemplades a priori.

Les classes teòrico-pràctiques ocuparan 60 h de l'estudiantat, de les quals 30 seran de presencialitat a l'aula. 90 hores són d'estudi i treball autònom. Les sessions que no permeten l'assistència presencial en classe contaràn, a més a més de amb els materials i lectures habituals, amb materials curriculars alternatius com videoconferències gravades, lectures complementàries o activitats a realitzar mitjançant l'aula virtual. En cas necessari, es podrà flexibilitzar la relació i la duració entre activitats pràctiques i teòriques, en funció de les circumstàncies. Es reforça, per tant, el principi de treball autònom per part de l'estudiantat tant per a les activitats teòriques i de reflexió, com per a la realització de treballs de caràcter pràctic. El professorat estarà disponible en el seu horari de tutories tant presencials com virtuals per a la resolució de dubtes, encara que es prioritzarà i reforçarà l'atenció a distància tant individualitzada com col·lectiva per al seguiment de treballs en grup a través del correu electrònic i de videoconferències.

3. Metodologia docente

La docència combinarà les classes presencials amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona, generant l'anomenat model híbrid i que, en tot cas, sempre ha de considerar la previsió de l'evolució de la pandèmia, així com les possibles mesures preventives.

En quant a les classes presencials, seguint les directrius de Junta de Govern i el propi Decanat del centre, tindran un caràcter participatiu i es centraran bàsicament en la resolució de dubtes, així com la realització d'activitats. En tot cas i com a regla general, potenciant la participació de l'estudiantat.

4. Avaluació

L'avaluació, tal i com es planteja a la Guia Docent original tindrà un caràcter d'avaluació continua. Així doncs, es mantindran les activitats avaluable de la guia original: seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant a l'aula des de la presencialitat com des de l'aula virtual, així com en tutories individuals i en grup (des de la virtualitat).

Avaluació dels treballs encomanats.

Valoració de la participació individual i en grup, en les tasques que es realitzen a través del contacte presencial i a distància. Proves i treballs escrits.

Prova d'avaluació final: a aquells i aquelles alumnes que opten per un examen únic per causa d'impossibilitat de seguiment de les classes i activitats presencials o no presencials se'ls farà una prova única a desenvolupar el mateix dia previst per a l'examen oficial.

Si una persona no disposa dels mitjans per establir aquesta connexió i accedir a l'aula virtual, haurà de contactar amb el professorat per correu electrònic en la primera setmana lectiva.

5. Bibliografia

Es manté la bibliografia recomanada encara que algun material no fàcilment accessible es pugui substituir pels apunts i materials que es pugen a l'aula virtual, excepte en aquelles lectures recomanades disponibles en les bases de dades que té subscrita la UV.

